

CRITERIS DE CORRECCIÓ (Model Fonalleras / Tölke)

Es donen suggeriments només sobre aquelles qüestions més complexes i que convé posar en comú entre tots els correctors.

Opció A: Text de Fonalleras

1. Comprendre el text

a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt: 0'5 pel tema, 0'5 per les parts]

Tema: Vivències d'una xiqueta en temps de guerra/ Fets o successos en un context de guerra (des de la perspectiva d'un infant) / Les ferides o conseqüències de la guerra.

Parts bàsiques del text:

Primera part: Inici del relat. La narradora conta la seua relació amb el doctor arran del fet que enguixara la seua nina i introduceix el relat amb el fet que aquest ara ha hagut d'anar-se'n (línies 1-5).

Segona part: Cos central del relat (retrospecció de la narradora). La narradora conta el que va passar abans amb la nina (la nina es va trencar), la seua necessitat que anara el metge i, finalment, que el metge enguixara la cama a la nina (línies 6-18).

Tercera part: Desenllaç. Connecta amb la primera part ("el doctor se n'ha anat") i introduceix la nova situació en el context, sobretot pel que fa a la situació del seu pare (línies 19-22).

b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. [1 punt]

Resposta semioberta.

c) Identifica la tipologia textual i especifica almenys dos trets característics d'aquesta tipologia presents al text. [0'5 punts: 0'25 per la identificació; 0'125 per tret]

És un text narratiu. S'hi relaten fets de la vida de la narradora, de la seua família i d'un doctor en temps de guerra. Característiques:

- Presència d'una veu narrativa, que és una xiqueta, la qual conta en primera persona fets viscuts per ella.
- Conta esdeveniments temporalment pròxims al present des del qual es narra, que és el present de la guerra.
- Els esdeveniments narrats van succeint-se, en aquest cas, sense linealitat, amb una manipulació temporal (des d'un passat recent a un passat anterior, connecta amb el present i s'anuncia el futur).
- S'usen diferents temps verbals al llarg del text d'acord amb l'ordenació dels fets (diferents formes de passat –m'han dit/sabia/se'm va trencar...-, el present i el futur).
- Apareixen diferents personatges: personatges individualitzats (la xiqueta narradora, la mare, el doctor i el pare) i personatges col·lectius (els soldats de cada bàndol).
- La història se situa sobretot en un espai, la casa familiar de la xiqueta (espai interior). Hi ha referències a altres espais (exterior) com ara el front.

d) Indica cinc exemples de recursos expressius de caràcter literari presents al text. [0'5 punts: 0'1 punt per cada exemple de recurs expressiu. Encara que els exemples siguen d'un mateix recurs, la resposta és vàlida]

- L'ús d'una veu narrativa infantil es reflecteix en l'estil de la narració (estil senzill, amb repeticions sintàctiques, repeticions de lèxic, lèxic general...) i en la mirada sobre la guerra (innocència o ignorància: “no sé ben bé on és”/ “no sé ben bé on se'n van”).
- Presència de repetició de construccions: “M'han dit que el doctor se n'ha hagut d'anar...”/ “Diuen que el doctor se n'ha anat...” o “Jo ja sabia que...”/ “Jo ja sabia que...”.
- ús del símbol d'una nina ferida per a parlar-nos de les ferides (o conseqüències) d'una guerra).
- Contrast entre el que la narradora sap i el que diuen altres (que ella desconeix o no entén bé).
- Introducció, en estil indirecte, de la veu d'altres personatges (el doctor i la mare).
- Ús de manipulacions de la cronologia temporal, amb una retrospecció que ens explica com es van fer amics la narradora i el metge. D'aquesta manera el model de la narració seria el denominat *in media res*.
- Al costat de la narració, trobem altres funcions de la veu narrativa, com ara expressions de caràcter emocional o explicatiu (“Ara que m'hi havia fet amiga, ves.”/ “és clar, perquè és una nina”/ “tot i que de sang, no en té, pobra, mira que és pobra, la nina, que no té ni sang”.)
- Oposició entre espai interior (la casa familiar) i espai exterior (espai desconegut per a la narradora, espais vinculats a la guerra). En aquest sentit, es tracta d'una guerra sense context explícit.

2. Anàlisi lingüística del text

a) Indica la pronunciació dels elements subratllats: [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta. Si contesten malament, cada error descompta 0'25. El descompte d'aquesta pregunta no pot incidir en altres preguntes]

1. no en poden fer (línia 13): s'elideix o no s'elideix? sí que s'elideix
2. les guarden (l. 13): sorda o sonora? sonora
3. cel·luloide (l. 15): oberta o tancada? oberta
4. guix humit (l. 17): sorda o sonora? sonora

b) Torna a escriure les frases del text següents substituint els elements subratllats en cadascuna pel pronom feble adequat. [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta]

1. em preguntava què feia la nina (línia 3): “m'ho preguntava”
2. és de cel·luloide (l. 7): “ho és”
3. treballaven amb el doctor (l. 9): “hi treballaven”
4. li hauran de fer transfusions (l. 12): “li n'hauran de fer”

c) Digues el significat que adquireixen aquestes paraules (o expressions) al text o posa'n un sinònim. [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta. Si en la resposta cometen una falta, es fa el descompte per faltes, però no s'invalida la resposta]

1. *guix* (línia 3): “Algeps de gra molt fi amb el qual es fan els embenats immobilitzants; o bé també és l'embenat immobilitzant que es fa amb una bena impregnada d'una solució d'escaiola que posteriorment se solidifica; escaiola”.
2. *beneiteries* (l. 6): “Estupideses, nicieses, ximplerries, bajanades, imbecilitats, idioteses, estupituds”.

3. *pedaç* (l. 8): “Tot allò que serveix de remei provisional a una malura o deficiència sense arribar a curar-la o corregir-la completament, arranjament, reparació, remei, pegot”.
4. *de debò* (l. 16): “Expressió amb què es remarca que l'asserció que es fa és conforme a la realitat, que es parla seriosament, de veres, de veritat, de bona veritat, en veritat, realment, autènticament, veritablement, verdaderament, verdaderament”

3. Expressió i reflexió crítica

- a) Explica l'obra teatral de Josep Maria Benet i Jornet i la seua relació amb el món audiovisual. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]
- b) Escriu un text de característiques tipològiques semblants al que has llegit en què expliques alguna experiència de la teua infantesa des de la perspectiva, tal com fa Fonalleras, d'un narrador infantil. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]

En els apartats de **Comprendre el text** i d'**Expressió i reflexió crítica**, les respostes es valoraran més positivament si responen amb precisió la pregunta, expressen amb claredat i ordre les idees i els conceptes, es presenten ben estructurades (paràgrafs, signes de puntuació, connectors discursius) i demostren un bon domini de la normativa gramatical i de l'expressió lèxica.

Si la redacció presenta errors grammaticals i d'expressió, es descomptaran 0'05 punts per error. Les faltes repetides no es comptaran (p.e.: *del home/del home* o *Castello/Castello*, 1 falta; però, *del hort/del home* o *Castello/qüestio*, 2 faltes). El descompte es farà per preguntes. Si en una pregunta el descompte per errors supera la puntuació de la pregunta, la puntuació serà 0. Si una falta (per exemple: *Castello*, sense accent) es comet en una pregunta concreta i es repeteix en una altra pregunta diferent, la repetició no penalitzarà.

OPCIÓ B (Text de Tölke)

1. Comprendre el text

- a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text. **[1 punt: 0'5 pel tema, 0'5 per les parts]**

Tema: L'ús que els joves de la Marina Alta fan del valencià en Twitter mostra una situació normalitzada de la llengua.

Parts bàsiques del text:

Primera part: Introducció (primer paràgraf, línies 1-5), on l'autora explica molt sintèticament les conclusions fonamentals de l'estudi.

Segona part: Desenvolupament (segon i tercer paràgrafs, línies 6-16), on l'autora escull les dades concretes més rellevants que donen suport a les conclusions.

Tercera part: Conclusió final (quart paràgraf, línies 17-23), on es repeteix de nou la hipòtesi ratificada pel treball i s'hi afeg un argument d'autoritat que subratlla el missatge final.

- b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. **[1 punt]**
Resposta semioberta.
- c) Identifica la tipologia textual i específica almenys dos trets característics d'aquesta tipologia presents al text. **[0,5 punts] [0'5 punts: 0'25 per la identificació; 0'125 per tret]**

El text és de caràcter expositiu, ja que serveix fonamentalment per a donar informació de manera objectiva i ordenada sobre fets, idees, teories, etc., a un/a lector/a interessat/da en un tema determinat. Pertany a l'àmbit acadèmic o científic.

- Fa servir la varietat estàndard de la llengua amb unitats lèxiques específiques o científiques de l'àmbit de la sociolingüística (*normalització, conflicte lingüístic*)
- Presenta objectivitat o impersonalització en l'explicació: oracions en tercera persona; oracions en formes de caràcter impersonal i en passiva: *es pot afirmar que..., s'adverteix que..., el valencià s'utilitza..., en aquest estudi s'ha demostrat que; pot ser considerat*; absència de díctics d'emissor (*yo, nosotros*), etc.
- Hi abunden oracions subordinades de relatiu i aposicions, ja que permeten afegir informació secundària: *que tenen entre 15 i 35 anys, on la població utilitza el valencià en tots els àmbits de la vida, situació que contribueix a la normalització del valencià, que indica una normalitat en l'ús del valencià, que tracten sobre la situació del valencià, fet que contribueix a la utilització normal del valencià*, etc.
- El temps verbal característic és el present d'indicatiu, per la seu atemporalitat;
- La selecció de substantius i verbs té en compte els criteris de claredat i precisió, per evitar ambigüïtats: *fet, análisis, comportament, situació, element, subjectes 'persones', estudi; es producen, es..., esdevenen, ocurre, indica, es produceix, contienen, demostrar*.
- Hi ha nominalitzacions, tant d'accions com de processos o estats, ja que permeten la síntesi i l'abstracció de la informació: *reflex, normalització*.
- Els adjektius són neutres, aporten matisos específics i precisos, no hi ha modalització: *habitual, bilingües, reduida, escas, quotidians, habitual, internacional*.
- La cohesió lèxica queda garantida per la repetició de paraules, la utilització d'elements anafòrics (demostratius, sinònims, hiperònims): *aquest fet, en el cas del subjectes estudiats, fet que, l'anàlisi, situació que, un altre element, aquest estudi*.
- Els connectors tenen un paper important, sobretot els que estableixen relacions lògiques i els que concreten, afegen informació o matisen: *de fet, a més, igual com, és a dir, sinó que, perquè, comptat i debatut*.

- d) Explica la funció que fan al text les cursives i les cometes. [0,5 punts: 025 per les cursives i 0'25 per les cometes]

En primer lloc, la cursiva es fa servir al text per a ressaltar una font que avala l'estudi: el diari digital *La Veu del País Valencià*. Les cometes s'usen per a indicar que les línies incloses entre aquestes cometes no són de l'autora del text, sinó que és una reproducció fidel d'una de les fonts esmentades a l'article, que funciona com a autoritat que corrobora la conclusió de l'estudi.

2. Anàlisi lingüística del text

- a) Indica la pronunciació dels elements subratllats: [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta. Si contesten malament, cada error descompta 0'25. El descompte d'aquesta pregunta no pot incidir en altres preguntes]

1. d'ús habitual (línia 1): és sorda o sonora? sonora
2. ocorre (l. 7): és oberta o tancada? tancada
3. demonstrat que (l. 17): és sorda o sonora? sorda
4. Eugen (l. 20): és oberta o tancada? oberta

b) A continuació, hem subratllat estructures sintàctiques. Indica el tipus d'oració composta que representen i, si és pertinent, la funció sintàctica que realitzen **[1 punt: 0'25 per cada resposta correcta]**

1. Es pot afirmar que el valencià és la llengua d'ús habitual per part dels tuitaires joves de la Marina Alta (línies 1-2): clàusula (o oració) subordinada substantiva (o oració completiva). Funció de complement de directe (o objecte directe), si s'interpreta com a impersonal. Si s'interpreta com a passiva reflexa, la funció seria la de subjecte.
2. Les xarxes socials esdevenen un reflex de la vida real d'aquesta comarca on la població utilitza el valencià en tots els àmbits de la vida (l. 6-7): clàusula (o oració) subordinada adjetiva de relatiu, funció de complement del nom.
3. La resta dels tuits estudiats contenen temes diversos que no tenen res a veure amb la llengua, sinó que es relacionen amb temes quotidians (l. 12-13): clàusula (o oració) coordinada (o interordinada) adversativa.
4. El valencià s'utilitza de manera habitual i sense por perquè els joves es relacionen amb el seu entorn diàriament amb la seva llengua (l. 14-15): oració subordinada adverbial causal; fa funció de complement circumstancial o adjunt de causa. També es pot contestar oració interordinada causal.

c) Digues el significat que adquireixen aquestes paraules (o expressions) al text o posa'n un sinònim. **[1 punt: 0'25 per cada resposta correcta. Si en la resposta cometen una falta, es fa el descompte per faltes, però no s'invalida la resposta]**

1. *s'adverteix* (línia 10): "Adonar-se (d'alguna cosa), notar, veure, percebre, observar, distingir, descobrir"
2. *Comptat i debatut* (l. 17): "Considerat tot, resumint la qüestió, en resum, a la fi, en conclusió, en definitiva, en poques paraules"
3. *abast* (l. 19): "Distància fins a la qual arriba l'efecte d'una acció, extensió, efecte, difusió, dimensió, importància, rellevància"
4. *aparador* (l. 23): "Lloc o circumstància en la qual es fan molt patents les característiques d'algú o d'alguna cosa, mostrador"

3. Expressió i reflexió crítica

- a) Descriu les tendències més rellevants de la poesia en el període que va des de la postguerra fins a finals dels anys 70. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]
- b) Les xarxes socials promouen o perjudiquen l'ús de les llengües minoritàries? Escriu un text de característiques tipològiques semblants al que has llegit exposant les raons que justifiquen la teua resposta a la pregunta plantejada. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts].

En els apartats de **Comprendre el text i d'Expressió i reflexió crítica**, les respostes es valoraran més positivament si responden amb precisió la pregunta, expressen amb claredat i ordre les idees i els conceptes, es presenten ben estructurades (paràgrafs, signes de puntuació, connectors discursius) i demostren un bon domini de la normativa gramatical i de l'expressió lèxica.

Si la redacció presenta errors grammaticals i d'expressió, es descomptaran 0'05 punts per error. Les faltes repetides no es comptaran (p.e.: *del home/del home* o *Castello/Castello*, 1 falta; però, *del hort/del home* o *Castello/quèstio*, 2 faltes). El descompte es farà per preguntes. Si en una pregunta el descompte per errors supera la puntuació de la pregunta, la puntuació serà 0. Si una falta (per exemple: *Castello*, sense accent) es comet en una pregunta concreta i es repeteix en una altra pregunta diferent, la repetició no penalitzarà.